

Sivistystoimen osavuositarkastus 1-4/2022

3.3 Sivistystoimi

Sivistystoimessa on ensimmäisellä neljänneksellä on tehty paljon hanketyötä. Päättäneistä hankkeista on tehty loppuselvitykset. Uusia hankkeita on haettu kirjastoon, kerhotoimintaan sekä harrastaminen Suomen malli toteuttamiseen. Näihin kaikkiin on myös saatu myönteiset päätökset. Liikuntahallin rakennusurakka on edennyt hyvin ja rakentamisessa ollaan useampi viikko etujassa. Investoinneista on liikuntahallin yhteydessä valmisteltu myös koululiikunnan varustamista. Investoinneista ovat alkaneet myös kirjaston ryhmätyöskentelytilan rakentaminen sekä yleisurheilukentän hankinnat.

Sivistystoimessa on myös valmisteltu varhaiskasvatuksen siirtymistä toiselle palveluntuottajalle. Kuntaan on perustettu liikunnan poikkihallinnollinen työryhmä, joka on aloittanut työskentelynsä huhtikuussa 2022.

3.3.1 Hallinto

Hyvinvointivaliokunta on kokoontunut kolme kertaa ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Valiokunta on valinnut niin viranhaltijoita kuin työsuhteisia työntekijöitä. Valiokunta on myös hyväksynyt lukion aikuisopetussuunnitelman vuoden 2019 perusteiden mukaisesti. Kokouksissa on käsitelty myös ehkäisevää päihdetyön toimintaa, kunnan osallisuusohjelmaa sekä kouluterveyskyselyn tuloksia. Perinteisesti myös vapaa-aikapuolen avustuksen on jaettu.

	Budjetti	Bu-muutos	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot				25.055,97	-25.055,97	-100,0
Toimintakulut	-109.830		-109.830	-33.355,95	-76.474,05	30,4
Toimintakate	-109.830		-109.830	-8.299,98	-101.530,02	7,6
Poistot ja arv.a						
Tilikauden yli/alijäämä	-109.830		-109.830	-8.299,98	-101.530,02	7,6

3.3.2 Perusopetus

Lukuvuoden tavoitteista perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma on saatu valmiiksi ja se on hyväksytty hyvinvointivaliokunnassa. Oppilashuollosta järjestettiin myös kaikille opettajille veso-koulutus. Vanhempainillat on toteutettu etäyhteyksin. Osallistumisaste on ollut korkeampi kuin perinteisissä koululla järjestettävissä vanhempainilloissa. Koulutyöhön on vaikuttanut erittäin paljon korona-pandemia: erityisesti maaliskuussa oli koko ajan töistä poissa joku työntekijä sairastumisen tai altistumisen takia. Myös oppilaita on jatkuvasti poissa samoista syistä. Opetustyö on ollut hyvin rikkonaista ja opettajilla on ollut kova työ pysyä perillä, kuka oppilas on tehnyt mitkään tehtävät ja kokeet.

Uuden tv-t-laitteiston käyttöönotto on edistynyt ja laitteisto sekä sen käyttö on tullut uudeksi rutiiniksi opetuksessa. Uusien ohjelmien käyttöönottoon on pyritty saamaan ohjeistus tai tehty ohjeistusta itse (esim. populaari). Perusopetus on valmistellut yhdessä vapaa-aikasihteerin kanssa koululiikunnan

varustamista eli koululiikunnan tarpeisiin hankittavaa liikuntavälineistöä. Investointilistalle on varattu tähän 20.000 euroa.

	Budjetti	Bu-muutos	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	41.580		41.580	43.446,61	-1.866,61	104,5
Toimintakulut	-2.575.763		-2.575.763	-862.931,76	-1.712.831,24	33,5
Toimintakate	-2.534.183		-2.534.183	-819.485,15	-1.714.697,85	32,3
Poistot ja arv.a	-30.799		-30.799	9.324,57	-21.474,43	30,3
Tilikauden yli/alijäämä	-2.564.982		-2.564.982	-828.809,72	-1.736.172,28	32,3

3.3.3 Peruskoulujen yhteinen toiminta

Yhteiskoululla on toiminut valmistavan opetuksen ryhmä 2-3 päivänä viikossa. Ukrainasta on tullut vain kaksi oppilasta yhteiskoululle. Valmistautumista vuoden 2023 hyvinvointialueeseen on tehty pyydytyiltä osin. Tammikuussa kunnassa alkoi Kuraattoripalvelu-hanke, jonka avulla saatiin palkattua kuntaan toinen kuraattori vuodeksi 2022. Tämän kuraattorin työtehtävät keskittyvät yhteisölliseen oppilashuoltoon.

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	23.000		23.000	74.698,12	-51.698,12	324,8
Toimintakulut	-663.320		-663.320	-189.124,29	-474.195,71	28,5
Toimintakate	-640.320		-640.320	-114.426,17	-525.893,83	17,9
Tilikauden yli/alijäämä	-640.320		-640.320	-114.426,17	-525.893,83	17,9

3.3.4 Lukio

Lukion opiskelijamäärä oli tammikuussa 54 (v. 2021 51 ja v. 2020 58). Yhteishaun mukaan näyttää siltä, että opiskelijamäärä laskee lukuvuodeksi 2022-2023. Ensisijaisia hakijoita oli vain 9. Lukiokoulutuksen houkutteluvuuden lisäämiseksi kunnassa on mietittävä uusia etuja opiskelijoille kuten taloussuunnitelmassa 2022 on tavoitteisiin kirjattu.

Lukio on tehnyt oman opiskelijahuoltosuunnitelman eli opiskelijahuollon käsikirjan, joka on hyväksytty hyvinvointivaliokunnassa. Lukiolla on nyt myös hyväksytty aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelma. Lukion englanninkielinen esittely julkaistaan kevään aikana.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	32.235		32.235	16.556,28	15.678,72	51,4
Toimintakulut	-758.148		-758.148	-217.530,97	-540.617,03	28,7
Toimintakate	-725.913		-725.913	-200.974,69	-524.938,31	27,7
Poistot ja arv.a	-55.492		-55.492	-14.498,34	-40.993,66	26,1
Var ja rah mu				6.696,78	-6.696,78	-100,0
Tilikauden yli/alijäämä	-781.405		-781.405	-208.776,25	-572.628,75	26,7

3.3.5 Ammatillinen ja muu koulutus

Tehtäväalueeseen kuuluu Järviseudun Kansalaisopisto sekä Härmänmaan musiikkiopisto. Musiikkiopistoon ilmoittautuminen uusille opiskelijoille on ollut huhtikuun lopulla.

Kansalaisopisto on ollut järjestämässä harrastaminen Suomen malli -kerhoja yhteiskoululla.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintakulut	-74.500		-74.500	-14.898,66	-59.601,34	20,0
Toimintakate	-74.500		-74.500	-14.898,66	-59.601,34	20,0
Tilikauden yli/alijäämä	-74.500		-74.500	-14.898,66	-59.601,34	20,0

3.3.6 Kirjasto

Kirjastossa työskentelee vakituisesti 1,6 henkilöä. Syksyllä 2021 kirjastovirkailijana aloittanut työntekijä siirtyi vuoden 2022 alusta suunnitelman mukaan kirjastonhoitajaksi.

Kirjastossa tehdään uutta ryhmätyöskentelytilaa eli ns. palvelutilaa. Tilan rakentaminen on mukana kunnan investointilistalla. Tilan innovoimiseksi ja suunnittelemiseksi kirjasto on ollut mukana AKEn vetämässä Palvelumuotoilun pilottihankkeessa. Lisäksi sivistystoimi haki ja sai AVI:n avustuksen Palvelutila-hankkeeseen, jossa on tarkoitus järjestellä ja tv-t-kalustaa rakennettavaa ryhmätyöskentelytilaa.

Kuten alla olevasta tilastosta näkee kirjaston toiminta on piristynyt vuoden 2020 koronavuodesta. Tapahtumien lisääntyminen on pitkälti uudelleen organisoidun kouluyhteistyön ansiota.

Tilasto kirjastotoimesta:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kokoelma	71 353	62 526	61 010	63 436	60 227	61 098	60 709	54880
Lainat	48 235	48 412	51 872	48 885	51 525	48 205	36 682	43956
Kävijät *	40 491	38 187	39 542	39 839	39 992	38 812	30 788	34139
Aukiolotunnit	2 999	2 519	2 399	2 137	3 783	4 760	3591	5110
Lähetetyt kaukolainat	12	10	7	4	2	-	-	1
Lainoja / asukas	14,54	14,85	16,13	15,39	16,41	15,66	12,24	15,03
Näyttelyt	5	15	20	18	21	22	15	23
Tapahtumat	10	26	29	37	32	24	7	31

(* Fyysiset käynnit ja verkkokäynnit)

(AVI tarkistaa kirjastotilastot ja julkaisee ne 1.4.)

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	1.600		1.600	10.419,37	-8.819,37	651,2
Toimintakulut	-184.025		-184.025	-62.958,61	-121.066,39	34,2
Toimintakate	-182.425		-182.425	-52.539,24	-129.885,76	28,8

Tilikauden yli/alijäämä	-182.425		-182.425	-52.539,24	-129.885,76	28,8
-------------------------	----------	--	----------	------------	-------------	------

3.3.7 Vapaa-aika

Vapaa-aikatoimi vastaa Lappajärven kunnan liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluista. Vapaa-aikatoimi vastaa liikunta-alueiden kunnossapidosta yhteistyössä teknisentoimen kanssa.

Vapaa-aikatoimen ensimmäisen vuosineljänneksen päätoimenpiteet ovat keskittyneet toiminnan kehittämiseen. Elintapaohjauksen toimintamalli on luotu ja toiminta käynnistynyt huhtikuun 2022 aikana. Lappajärven kunnan alueen luontoreitit ja käyntikohteet ovat digitalisoitu Outdooractive-palveluun. Vapaa-aikatoimi on käynnistänyt liikunnan poikkihallinnollisen työryhmän, jonka tavoitteena tehtävä on tehdä strategiaa liikunnan ja hyvinvoinnin kehittämiseksi Lappajärven kunnassa. Tärkeimpänä toimenpiteenä liikunnan poikkihallinnollinen työryhmä esitti liikuntahallin käyttömaksut kunnanhallitukselle vahvistettavaksi. Vapaa-aikatoimen kesätyöpaikat ovat olleet haettavissa 16.4. mennessä. Valitsimme hakijoista yhden henkilön liikuntapalveluihin, kaksi henkilöä kentänhoitoon sekä kaksi henkilöä joista toinen on töissä museopalveluissa ja toinen näyttelytyöntekijänä Galleria Lappavillassa. Kanavapuiston esteetön luontopolku -hanke työ on meneillään ja valmistuu viimeistään kesäkuussa 2022. Vapaa-aikatoimen valmistelemat avustukset on jaettu hyvinvointivaliokunnassa ja avustukset menevät maksuun, kun vaadittavat dokumentit ovat toimitettu säännösten mukaisesti.

Vapaa-aikatoimi vastaa Lappajärven kunnan kuntosalipalveluista. Kuntosaliasiakkaana on 100 kotitaloutta ja toiminta koskettaa löyhästi noin 300 kuntalaista. Kuntosalipalveluille on muodostettu hankintasuosittelmaa ja se realisoituu toukokuun 2022 aikana. Kuntosalitoiminnan ensimmäinen laskutus on toteutettu, vuoden arvioitujen käyttömaksutulot kasvavat tänä vuonna lähes 10 000 euroon. Vapaa-aikatoimi on valmistellut liikuntapalveluihin verkkokauppapohjaista myyntiä sisältäen uuden liikuntahallin- sekä kuntosalipalvelut. Verkkokauppa valmistuu kesäkuussa 2022. Kesä- ja syyskauden 2022 ulkokenttien vuorot ovat julistettu haettavaksi 10.5. mennessä. Kenttävuorot julkaistaan sähköisessä Timple-kalenterissa.

Vapaa-aikatoimi vastaa yleisistä nuorisotyön palveluista. Nuorisotilatoiminnassa kävijämäärät ovat kasvaneet. Vapaa-aikatoimi on lisännyt ostopalveluihin rahaa toista tilaohjaajaa varten perjantai illoille, jotta kunta pystyy varmistamaan turvallisen kokoontumisen nuorten tilatoiminnassa. Nuorisofoorumi on kokoontunut kaksi kertaa ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Nuorisofoorumi on valmistellut hankinta suunnitelmaa ja nämä konkretisoituvat kesäkuussa 2022.

Vapaa-aikatoimi vastaa kunnan kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut järjestivät yhteistoiminnassa Järvilakeuden kansalaisopiston sekä Lappajärven 4H:n kanssa talvilomaviikon taideleirin. Kulttuuripalvelut ovat mukana KOPS-hankkeessa, jonka tehtävä on luoda kulttuuripalveluiden käyttöön kulttuurikasvatussuunnitelma. Kulttuurikasvatussuunnitelma valmistuu toukokuussa 2022. Kulttuuripalvelut ovat valmistelleet kesän kuvataideleiri sekä näyttelytoimintaa yhteistyössä Järvilakeuden kansalaisopiston kanssa.

	Budjetti	Bu-muu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	7.000		7.000	5.145,46	1.854,54	73,5
Toimintakulut	-385.764		-385.764	-78.789,52	-306.974,48	20,4
Toimintakate	-378.764		-378.764	-73.644,06	-305.119,94	19,4
Poistot ja arv.a	-5.956		-5.956	-1.515,42	-4.440,58	25,4

Tilikauden yli/alijäämä	-384.720		-384.720	-75.159,48	-309.560,52	19,5
----------------------------	----------	--	----------	------------	-------------	------

3.3.8 Varhaiskasvatus

Vuoden 2022 alku Lappajärven varhaiskasvatuksessa on ollut koronan sairastamisten ja eristämisten aikaa. Ullanlinnassa on ollut toiminnassa neljä ryhmää, ryhmikset ovat toimineet Itäkylässä ja Länsirannalla, perhepäivähoitoa on järjestetty enää yhden hoitajan voimin. Hoitoryhmät ovat olleet täynnä, ja painetta ryhmien suurentamiseen on ollut Ullanlinnassa. Lapsia on hoidossa 96.

Covid-19 pandemiasta johtuen varhaiskasvatuksessa on noudatettu tarkkaa käsihygieniää, ja henkilöstö on käyttänyt suojamaskeja. Vanhempia on ohjeistettu lasten tuonti- ja hakuvaiheessa käyttämään maskeja, ja lasten sairastumisen ja kotihoiton jatkumiseen on annettu ohjeet. Varotoimet ovat pääosin toimineet, sairaspoissaoloja, eristämisestä liittyviä poissaoloja ja normaaleja sairauspoissaoloja lapsilla ja henkilökunnalla on ollut normaalia enemmän. Poissaolot ovat olleet myös pitkäkestoisia.

Varhaiskasvatuksen arki on ollut hyvin rikkonaista, suositusten mukaisesti toimintaa on rajoitettu karsimalla monia toimintoja minimiin, joka näkyy myös henkilökunnan jaksamisessa. Pedagogista suunnittelua ja muuta kasvatukseen liittyvää, kuten varhaiskasvatuskeskusteluita on kuitenkin kyetty pitämään uusilla menetelmillä. Korona-aikana pitkän tähtäimen suunnitelmia ei olla voitu tehdä, pitkän ajan suunnitelmat ovat olleet pohjana, joka auttaa myös pikaisiin muutoksiin, kun tilanteet muuttuu.

Kesää ja syksyä kohti mentäessä painopiste muuttuu, kun Kauhavan varhaiskasvatuksesta muutamme Alajärven varhaiskasvatukseen. Lasten elämässä muutoksia ei juuri tule, enemmän kaikkien asioiden valmistelu ja järjestäminen vie aikuisten työpanosta.

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot				102,00	-102,00	-100,0
Toimintakulut	-1.334.631		-1.334.631	-418.713,92	-915.917,08	31,4
Toimintakate	-1.334.631		-1.334.631	-418.611,92	-916.019,08	31,4
Poistot ja arv.a				-390,27	390,27	-100,0
Tilikauden yli/alijäämä	-1.334.631		-1.334.631	-419.002,19	-915.628,81	31,4

Vuoden 2022 haasteet toiminnassa ja taloudessa

Yhteiskoululle tulee lukuvuodeksi 2022-2023 ennätysmäärä aamu- ja iltapäivähoidon ja -toiminnan tarvitsevia lapsia. Koululla valmistaudutaan palkkaamaan yksi ylimääräinen koulunkäynninohjaaja, jotta toiminta saadaan mitoitettua oikein. Myös Rantakankaan koulun aamu- ja iltapäivätoiminta tulee tarvitsemaan lisäresurssointia. Varhaiskasvatuspalveluiden siirtymisen toivotaan sujuvan hyvin; erityisesti ohjelmien (palkanmaksu jne.) suhteen; muutoksia ei tule asiakkaiden tai työntekijöiden toimintaan.

Sivistystoimi yhteensä

	Budjetti	Bu-mu	Bu+muu	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö%
Toimintatuotot	105.415		105.415	175.423,81	-70.008,81	166,4
Toimintakulut	-6.085.981		-6.085.981	-1.878.303,68	-4.207.677,32	30,9
Toimintakate	-5.980.566		-5.980.566	-1.702.879,87	-4.277.686,13	28,5

Poistot ja arv.a	-92.247		-92.247	-25.728,60	-66.518,40	27,9
Var ja rah mu				6.696,78	-6.696,78	-100,0
Tilikauden yli/aijäämä	-6.072.813		-6.072.813	-1.721.911,69	-4.350.901,31	28,4